

Saksbehandler: Aslaug Irene Skjold

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
011/21	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	27.04.2021
011/21	Hovedutvalg helse og omsorg	28.04.2021

Samlokalisering av jordmortjenesten

Kommunalsjefens forslag til vedtak:

- Jordmortjenesten i Karmøy kommune samlokaliseres.
- Det startes planlegging av samlokalisering av jordmortjenesten sentralt på øya i Kopervik/Bygnesområdet.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 27.04.2021:

Behandling:

Kommunalsjef Nora Olsen-Sund orienterte og svarte på spørsmål.

Budal foreslo:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne vil at dersom sentralisering gjennomføres at sårbare grupper oppsøkes eventuelt at jordmor disponerer kontor ved de tidligere oppmøtestedene.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne støtter enstemmig kommunalsjefens forslag til vedtak med Budals tilleggsforslag.

RFM- 011/21 Vedtak:

- Jordmortjenesten i Karmøy kommune samlokaliseres.
- Det startes planlegging av samlokalisering av jordmortjenesten sentralt på øya i Kopervik/Bygnesområdet.
- Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne vil at dersom sentralisering gjennomføres at sårbare grupper oppsøkes eventuelt at jordmor disponerer kontor ved de tidligere oppmøtestedene.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Helse og omsorgsetaten har tidligere drøftet muligheten for å samlokalisere jordmortjenesten, uten at det har vært fremmet en politisk sak om dette. Jordmødre har nå på nytt kommet med innspill til virksomhetsleder i helsestasjons og skolehelsetjenesten om å se på mulighetene for en samlokalisering. Samtidig er det gjort en henvendelse til leder for hovedutvalg helse- og omsorg om saken. Hovedutvalg helse- og omsorg behandlet henvendelsen den 10.03.21 og ba administrasjonen lage en sak til møtet 28.04.21.

Saks- og faktaopplysninger

Informasjon om tjenesten

I dag er det fire ansatte jordmødre i kommunens svangerskapsomsorg, med totalt 2,9 årsverk.

De er fordelt på følgende stillinger og geografi:

Jordmor i 100 % stilling, Avaldsnes og Norheim helsestasjoner.

Jordmor i 70 % stilling, Kopervik helsestasjon (derav 10 % st - avtale med Bokn kommune).

Jordmor i 70 % stilling, Åkra og Skudenes helsestasjoner.

Jordmor i 50 % stilling, Åkra helsestasjon.

Jordmortjenestens oppgaver består i å drive svangerskapsomsorg med konsultasjoner for gravide gjennom svangerskapet ut fra anbefalt plan. Det tilbys også hjemmebesøk etter fødsel, barselgrupper, fødselsinformasjonskurs og prevensjonsveiledning. Det er jordmødre og fastlege som har anledning til å utføre denne tjenesten. Jordmortjenesten følger nasjonal faglig retningslinje for svangerskapsomsorg.

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/svangerskapsomsorgen>

Jordmortjenesten i Karmøy oppleves som en solid og velfungerende tjeneste med ansatte som har lang fartstid i yrket, både fra fødeavdelinger og fra kommunehelsetjenesten. Jordmødrene gir uttrykk for at de trives i kommunen og har en spennende arbeidshverdag. Jordmorens autonomi og dens fag gjør at de har erfaring i å ta selvstendige avgjørelser når det gjelder den gravides og det ufødte barnets ve og vel. Jordmortjenesten samarbeider med den gravides fastlege og med sekundærhelsetjenesten ved å henvise til og konferere med fødepoliklinikken på sykehuset.

Jordmødrene opplever likevel et behov for å ha faglige drøftinger med andre jordmødre og ha muligheten til å ha et større faglig felleskap i arbeidet. Dette vil gi mulighet til å utvikle tjenesten med tanke på gruppetilbud og forebyggende tilbud og til å håndtere økt oppgaveroverføring fra spesialisthelsetjenesten. Det foreslås derfor en samlokalisering av jordmortjenesten sentralt i kommunen.

Konsekvenser av en samlokalisering

En samlokalisering av jordmortjenesten vil gi både fordeler og ulemper.

Kvalitetsheving og økt kompetanse

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten og de ansatte innen jordmortjenestens ser mange fordeler med en samlokalisering av tjenesten. En vil kunne drøfte faglige problemstillinger bedre, på en enklere måte enn det som tjenesten gjør i dag. Ved at det er flere jordmødre tilstede vil det gi økt tilgjengelighet for brukerne, og ved behov kunne gi ekstra konsultasjon og dermed et bedre tilbud til de gravide. Det blir mer tilgjengelig for «drop-in», en vil kunne få snakke med jordmor raskere,

som igjen vil føre til økt trygghet for den gravide.

Det vil også være bedre mulighet til å avdekke sårbare gravide og ha faglige drøftinger for å legge opp en utvidet oppfølging videre i svangerskap og etter fødsel. Dette vil gi en kvalitetsheving.

En blir også mer tilgjengelig for brukerne da det ville vært lettere innad i tjenesten å kunne overta oppgaver ved sykdom eller annet fravær.

Driftsmessig vil det også være lettere å organisere tjenesten og gjennomføre oppgaver i tjenesten ved fravær.

Jordmor skal ut fra faglige anbefalinger kunne tilby hjemmebesøk allerede 1-3 dager etter hjemkomst fra fødeavdeling. Med kort liggetid på sykehuset vil dette være lettere å organisere gjennomføre med en felles lokasjon.

Jordmortjenesten vil ha eget telefonnummer, der telefonansvar fordeles for å være tilgjengelig for kontakt utenom avtale for råd og veiledning.

Styrking av jordmortjenesten i kommunen

Et annet argument for samlokalisering av jordmortjenesten er den planlagte økningen på jordmorressurser knyttet til tilskuddsmidler mottatt fra Helsedirektoratet i 2021. Tjenesten vil bli styrket med 120 % i løpet av 2021, slik at det vil bli en utfordring med tilstrekkelig med kontorer på helsestasjonene. Helsedirektoratet vektlegger i tilskuddstildelingen en styrking av kommunens jordmortjeneste.

Når den nye fødeavdelingen på Haugesund sykehus står klar til høsten, vil det være færre barselsenger. Det er også et ledd i overføring av flere barseloppgaver til kommunen - for eksempel nyfødtscreening og oppsøkende tilbud om tidlig hjemmebesøk til alle. Oppgavene må utføres innenfor et kort tidsrom etter utskrivelse fra sykehuset. Og vil være lettere å organisere ut ifra en samlokalisert jordmortjeneste.

Dersom tjenesten får et eget lokale så kan jordmødrene også holde kurs/fødselsinfo, og det vil være mulig å legge mer til rette for grupper, da det er mye informasjon fra jordmor som med fordel kan gis som et gruppetilbud.

Jordmorfaglig vil en samlokalisering vil bidra til en kvalitetsmessig styrking for tjenesten.

Ulemper ved en samlokalisering

Det er også ulemper med en samlokalisering av tjenesten. Den største ulempen med samlokaliseringen vil være at en del av de gravide vil få lengre avstand til jordmor. En tenkt samlokalisering midt på øya vil medføre lengre reisevei for de lengst nord (Kolnes/Norheim) og lengst sør (Skudenes). De fleste førstegangsfødende vil gjennomføre svangerskapskonsultasjonene i forbindelse med arbeidsreis noe som kan redusere den fysiske avstanden for enkelte til jordmortjenesten. Det er ikke utført noen brukerundersøkelse på dette.

En annen ulempe er at tverrfagligheten og samarbeidet mellom helsesykepleierne og jordmødrene kan svekkes når tjenestene befinner seg på ulike lokasjoner. Dette kan ivaretas med gode rutiner for det tverrfaglige samarbeidet.

Økonomiske konsekvenser

En samlokalisering av tjenesten vil ikke medføre noen økt ressursbruk i form av økte lønnsutgifter. Utstyr og materiell vil kunne ha en større sambruk enn i dag og vil gi en viss grad av effektivisering, uten at det er gir en vesentlig innsparing for tjenesten.

Det er ønskelig med en sentral lokalisering sentralt på øya i Kopervik/Bygnesområdet.

Ut fra beliggenhet vil en lokalisering i Bygnesområdet være brukervennlig med tanke på tilgjengelighet og gode kollektive forbindelser. En samlokalisering Bygnes kommunale legesenter vil være positivt når det gjelder det faglige samarbeidet. En leieavtale i private bygg vil føre til økte kostnader og vil kreve en konkurranseutsetting. Fordelen er at en kan få lokaler som kan innredes for formålet.

Dersom tjenesten lokaliseres i kommunale bygg vil det ikke gi en økt kostnad for kommunen utover evt ombyggingskostnader. Det må vurderes å kunne benytte «senteret» eller andre kommunale lokaler i området Kopervik / Bygnesområdet.

Ut fra økonomiske hensyn bør det planlegges for en lokalisering i kommunale lokaler.

Vurdering

Faglige og organisatoriske vurdering tilsier at en samlokalisering av tjenestene vil gi en økt kvalitet på tjenestetilbudet.

Fordelen med en samlokalisering veier opp for de ulempene som er beskrevet.

Det er ikke avsatt midler til nye lokaler for jordmortjenesten. Det er derfor en forutsetning at en samlokalisering ikke vil gi økte kostnader. Eventuelle økte kostnader ved eksempelvis leiekostnader vil måtte tas innenfor dagens driftsmidler. Ut fra kommunens økonomiske driftssituasjon vil det derfor aktuelt å benytte kommunale lokaler som er ledige eller blir ledige til formålet.

Kommunalsjefens konklusjon

Kommunalsjefen anbefaler at helsestasjons- og skolehelsetjenesten starter arbeidet med å planlegge en samlokalisering av jordmortjenesten i Karmøy til Kopervik/Bygnes området.